

Ο ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΚΑΙ Ἡ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑ.

Σκληρότερον πρᾶγμα δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον παρὰ τὴν στέρησιν τοῦ ὑποκειμένου εἰς τὸ ὅποιον ἐρρίψαμεν τὴν ἀγάπην μας· διότι εἰς πᾶν μὲν ἄλλο δυστύχημα δύναται τὸ πνεῦμά μας ν' ἀντιθέσῃ τὴν φυσικὴν αὐτοῦ ἱκανότητα ἢ δύναμιν, τὸ πάθος τοῦτο ὅμως τοσοῦτον ἀπαλλύνει καὶ καθυποτάσσει τὴν καρδίαν μας, ὥστε μᾶς καθιστᾷ πάντῃ ἀνικάνους ν' ἀνθεξώμεν εἰς τὰ παρακολούθουντα αὐτό δεινά.

Ἡ Κωνσταντία ἦτο νέα ἐξόχου πνεύματος καὶ καλλονῆς. Κατὰ δυστυχίαν τῆς ὅμως ὁ πατήρ της εἰς ἄλλο δὲν ἐνησχολεῖτο εἰμὴ εἰς τὸ νὰ συνάγῃ πλοῦτη. Ὁ δὲ Θεοδόσιος ἦτον ὁ νεώτερος υἱὸς εὐγενοῦς μὲν ἄλλ' ἐκπεπτωκυίας τινὸς οἰκογενείας, πληρὴ εἶχε λάβει καλὴν καὶ ἐνάρετον ἀνατροφὴν. Εἰς τὸ εἰκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας ἐγνώρισε τὴν Κωνσταντίαν, δεκαεξαετὴ τότε οὖσαν. Κατοικῶν δ' ὅχι μακρὰν τῆς πατρικῆς τῆς οἰκίας, ἐλάμβανε συχνάκις τὴν εὐκαιρίαν νὰ τὴν βλέπῃ, καὶ ἐπειδὴ ἦτο πεπροικισμένος μὲ πολλὰ φυσικὰ καὶ ἐπίκτητα χαρίσματα, ἔκαμε μεγίστην εἰς τὴν καρδίαν αὐτῆς ἐντύπωσιν. Ἡ ὡραιότης τῆς Κωνσταντίας ἐπέφερε τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα καὶ εἰς τὸν Θεοδόσιον. Ἡ μακρὰ σχέσις των τοὺς ἔκαμε ν' ἀνακαλύψωσι νέα θέλητῃρα ὁ εἰς εἰς τὸν ἄλλον, καὶ βαθμηδὸν διήγειρεν εἰς αὐτοὺς τὸ ἀμοιβαῖον ἐκεῖνο πάθος τὸ ὅποιον ἔλαβε τοσαύτην ἐπιρροὴν εἰς τὸν μετὰ ταῦτα βίον των. Ἐν τῇ μέσῃ δὲ τῆς ὑπερβολικῆς των ταύτης ὀγάπης καὶ φιλίας, συνέβη σφοδρὰ ῥήξις μετὰ τῶν γονέων των, τοῦ ἐνὸς μὲν ἀλαζονευομένου ἐπὶ τῇ εὐγενείᾳ, τοῦ δ' ἐτέρου ἐπὶ τῇ μεγάλῃ αὐτοῦ περιουσίᾳ. Ὁ πατήρ δὲ μάλιστα τῆς Κωνσταντίας τοσοῦτον ἠχρεύθη τῷ πατέρᾳ τοῦ Θεοδοσίου, ὥστε τὸν ἀπηγόρευσεν αὐστηρῶς τὴν εἰς τὸν οἰκὸν του εἰσόδον, καὶ διέταξε καὶ τὴν θυγατέρα του ποτὲ νὰ μὴ τὸν ἴδῃ. Διὰ νὰ τοὺς ἀποκόψῃ δὲ πᾶσαν ἐλπίδα τὴν ὁποίαν ἐνδομύχως ἤθελον τρέφει, ἤγειρε νέον τινὰ εὐκαστάσιον, τὸν ὅποιον καὶ προσδιώρισεν ἀμέσως ὡς σύζυγον τῆς θυγατρὸς του· καὶ τοσοῦτον καλῶς ἐξοικονόμησε τὸ πρᾶγμα, ὥ-

στε ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ἐμελλον νὰ γίνωσι καὶ οἱ γάμοι. Ἡ Κωνσταντία κατ' ὅλα δεσποζομένη ὑπὸ τοῦ πατρὸς της, οὔτε ἀπλοῦν λόγον ἀντέτεινεν εἰς τοὺς σκοποὺς αὐτοῦ. — Ὁ θόρυβος τοῦ μέλλοντος γάμου ἐφθασεν εὐθύς καὶ εἰς τὰ ὄγα Θεοδοσίον, ὅστις, καὶ μετὰ τὴν πρώτην ἐφοδὸν τῶν παθῶν τὰ ὁποῖα εἰς τοιαύτην περίστασιν γεννῶνται εἰς τὰς καρδίας τῶν ἐραστῶν, ἔγραψε τὴν ἐπομένην ἐπιστολὴν εἰς τὴν Κωνσταντίαν.

« Ἡ πρὸς τὴν Κωνσταντίαν μου ἀφοσίωσίς μου, ἡ ὁποία ἔτη τινὰ ἀπετέλει ὅλην μου τὴν εὐδαιμονίαν μὲ εἶναι τώρα ἀνυπόφορον βᾶσανον. Νὰ ζήσω λοιπὸν καὶ νὰ σε ἴδω εἰς τὰς ἀγκάλας ἄλλου; Οἱ ῥύακες, οἱ ἄγροὶ καὶ αἱ πεδιάδες, ὅπου τοσοῦτον συχνάκις συνδιελεγόμεθα μὲ εἶναι ἤδη ὀχληρότατα. Καὶ αὕτη ἡ ζωὴ μὲ εἶναι ἀνυπόφορος. Ζῆθι σὺ ἐπὶ μήκιστον, ἀλλὰ μὴ λησμονήσῃς ποτὲ ὅτι εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ὑπῆρχε καὶ τις ὁ ὁποῖος ἐκαλεῖτο

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ.

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐστάλη τὴν ἰδίαν ἐσπέραν εἰς τὴν Κωνσταντίαν, ἥτις καὶ ἐλείποθύμησεν ἀναγινώσκουσα αὐτήν. Τὴν δ' ἀκόλουθον ἡμέραν δις καὶ τρίς ἦλθον εἰς τὸν οἰκὸν της, ζητοῦντες τὸν Θεοδόσιον, ὅστις, ἔλεγον, περὶ τὸ μεσονύκτιον ἐξῆλθε τοῦ δωματίου του, χωρὶς νὰ δυνηθῇ τις νὰ μάθῃ ποῦ διεθύνε τα βήματά του. Διὰ τὴν πρὸ πολλοῦ δὲ κατατήκουσαν αὐτὸν μελαγχολίαν, ἅπαντες συνελάμβανον κακὰς ὑποψίας περὶ αὐτοῦ. Καὶ ἡ Κωνσταντία δ' ἀφ' ἐτέρου μένει ἀπαρηγόρητος γνωρίζουσα, ὅτι ἡ εἰδησις ἀναμφιβόλως τοῦ γάμου της ἔστρεψεν αὐτὸν εἰς τὸν ὄλεθρόν του. Ἐκατηγόρει δὲ τὸν ἑαυτὸν της ὅτι τοσοῦτον δειλῶς ὑπῆκουσεν εἰς τὴν πρότασιν τοῦ πατρὸς της, καὶ ἐθεώρει τὸν μέλλοντα σύζυγόν της ὡς φονέα τοῦ Θεοδοσίου. Ἐν ἐνὶ δὲ λόγῳ ἀπεφάσισε νὰ ὑποφέρῃ μᾶλλον τὰ ἐπακόλουθα τῆς δυσαρρεσκείας τοῦ πατρὸς της, παρὰ νὰ στέρξῃ γάμον διὰ τοῦ ὁποίου ἐφαντάζετο ἑαυτὴν μᾶλλον ἐνοχοποιουμένην. Ὁ δὲ πατήρ της βλέπων ὅτι δὲν εἶχε κἀνὲν πρόσκομμα πλέον ἀπὸ τὸν Θεοδόσιον, καὶ χαίρων ὅτι δὲν ἤθελον ἐξέλθει τοῦ κιβωτίου ὅσα ἐμελλε νὰ ὀφθῇ εἰς τὴν θυγατέρα του, δὲν ἀντεστάθη εἰς τὴν ἀρνησιν αὐτῆς, καὶ ἤγειρε διάφορα μέτρα νὰ δικαιολογηθῇ εἰς τὸν μέλλοντα γαμβρόν του. Ἡ δὲ Κωνσταντία εὗρισκε τὴν ἀνακουφισιν τῆς θλίψεως της εἰς θρησκευτικὰς ἐνασχολήσεις, ὥστε καὶ τελευταῖον ἀ-

πεφάσισε νὰ κλεισθῇ ἐντὸς τοῦ μοναστηρίου. Ὁ δὲ πατὴρ τῆς ἀποβλέπων εἰς τὸ χρηματικὸν κέρδος τὸ ὁποῖον ὡς ἐκ τούτου ἔμελλεν εἰς τὸν οἶκόν του, συγκατένευσεν ἀμέσως εἰς τὸν σκοπὸν τῆς θυγατρὸς του, καὶ παραλαβὼν αὐτήν (εἰς τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας τῆς οὖσαν, καὶ εἰς τὸ ἄνθος τῆς ὡραιότητός της), τὴν ἔφερεν εἰς τὴν πλησιόχωρον πόλιν ὅπου ἦτο γυναικειὸν τι μοναστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ εἰσέλθῃ. Ἐκεῖ δ' εὐρίσκειτο περίφημός τις μοναχὸς, τιμώμενος ἐπὶ ἀρετῇ καὶ εὐλαβείᾳ, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ ἡ Κωνσταντία ἠθέλησε πρῶτον νὰ ἐκθέσῃ τὴν καρδίαν της, καὶ νὰ ἐξομολογηθῇ τὰ πάθη της τὰ ὁποῖα τοσοῦτον χρόνον τὴν ἐβασάνιζον.

(Ἀκολουθεῖ.)

ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

(Συρέχεια ἀπὸ Σελ. 326.)

Ἀφοῦ οἱ Λατῖνοι ἐκυρίευσαν τὴν Κωνσταντινούπολιν, οἱ προσετώτες τῶν Γραικῶν ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ συναχθέντες εἰς Νίκαιαν, ἐψήφισαν αὐτοκράτορα Θεόδωρον τὸν Λάσκαριν (1204). ἐψήφισαν δὲ συγχρόνως καὶ Πατριάρχην, Μιχαὴλ τὸν Ἀντωριατὸν, ὅστις καὶ ἔστειλε τὸν Λάσκαριν. Μετ' αὐτὸν δὲ βασιλεύει ὁ Ἰωάννης Δούκας Βατάζης (1222) ὅστις κατατροπῶσας πολλοὺς ἐχθρούς του, καὶ κυριεύσας ὅχι ὀλίγα μέρη ὄντα ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Λατίνων, ὥρμησε καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐδίασε τὸν αὐτοκράτορα αὐτῆς Βαλδουίνον Β' νὰ καταφύγῃ εἰς Ἰταλίαν, καὶ νὰ ζητήσῃ βοήθειαν παρὰ τοῦ Πάπα. Βλέπων δὲ τοῦτο ὁ Βατάζης, καὶ φοβούμενος μὴ ἀποτύχωσι αἱ ἐλπίδες του, καὶ συγχρόνως ἔλθῃ καὶ εἰς κίνδυνον, ἔστειλε πρέσβεις πρὸς τὸν Πάπαν προτείνων τὴν ἐνωσιν τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ ἐλπίζων διὰ τούτου εὐκολώτερον νὰ ἐπιτύχῃ τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ κυριεύσῃ τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ὁ δὲ πάπας Γρηγόριος Θ' ἀκούσας πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐπεθύμει, ὡς τρέφων καὶ αὐτὸς τὴν ἐλπίδα τοῦ νὰ καθυποτάξῃ ὑφ' αὐτὸν τοὺς Γραικοὺς, ἔστειλεν εὐθὺς τοποτηρητὰς εἰς Νίκαιαν, ὅπου καὶ ἔγινε σύνοδος καθ' ἣν ἦτο παρὼν καὶ αὐτὸς ὁ Βατάζης, πλὴν δὲν ἰσχυροβιάσθησαν, καθότι οἱ Λατῖνοι ἐπέμενον εἰς τὰς δοξασίας των.

Τὸν Βατάζην διαδέχεται ὁ υἱὸς του Θεόδωρος Λάσκαρις Β' (1255), καὶ μετ' αὐτὸν ἀναβαίνει εἰς τὸν

θρόνον Μιχαὴλ ὁ Παλαιολόγος (1259), ὁ ὁποῖος διὰ τοῦ γενεαίου τοῦ στρατηγοῦ Ἀλεξίου τοῦ Στρατηγοπούλου κυριεύσας τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐσύστησεν ἐν αὐτῇ πάλιν τῶν Γραικῶν τὸ βασίλειον. Βλέπων ὁμως ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ τῶν Λατίνων Βαλδουίνος, κατέφυγεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐνθεν ἤλπιζε νὰ λάβῃ βοήθειαν πρὸς ἀνάκτησιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀκούων δὲ καὶ τὰς μεγάλας κατὰ τῶν ἐν Παλαιστίνῃ Σαρακηνῶν προπαρασκευὰς Καρόλου τοῦ βασιλέως τῆς Σικελίας καὶ Ἀλοῦσίου τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας, ἐστοχάσθη νὰ διαπραγματευθῇ τὴν ἐνωσιν τῶν ἐκκλησιῶν μετὰ τοῦ Πάπα, ὥστε νὰ προλάβῃ τὸν ἐπαπειλούμενον κίνδυνον. Ὁ δὲ Πάπας Κλήμης Δ' γνωρίζων τοὺς φρενοὺς του, ἤλπιζεν ὅτι ἤθελε τὸν κάμει νὰ δεχθῇ πᾶσαν συμφωνίαν, ὅθεν καὶ ῥητῶς τὸν ἐμήνυσεν ὅτι χρεῖα συνδιαλέξεως δὲν ὑπάρχει, ἀλλ' ὅτι ἐπειδὴ ὅλα τὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐκκλησίας εἶναι καλὰ, δὲν μένει ἄλλο, εἰμὴ νὰ στείλῃ τὴν ὑπογραφὴν του μετὰ τοὺς πρέσβεις του· ὁ δὲ διάδοχος τοῦ Κλήμεντος Γρηγόριος Ι' τοσοῦτον μὲ παντοίους τρόπους τὸν ἐβίασεν, ὥστε ὁ Μιχαὴλ ἐκὼν ἀέκων ἔστειλε πρέσβεις εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Πάπα διορισθεῖσαν εἰς Λουγδούνον σύνοδον, ἐν ᾗ οἱ Γραικοὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς συνδιαλέξεως, ἔψαλαν τὸ σύμβολον μετὰ τῆς Ῥωμαϊκῆς προσθήκης « καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ, » καὶ οἱ πρέσβεις ὑπέγραψαν, κατὰ ῥητὴν διαταγὴν τοῦ Μιχαὴλ, τὰ δόξαντα εἰς τὸν Παπαν. Ὁ κλήρος ὅμως καὶ ὁ λαὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως μαθόντες τὰ γινόμενα ἀπέχωρίσθησαν εὐθὺς ἀπο τὴν κοινωνίαν τοῦ αὐτοκράτορος, καὶ ἤλθον καὶ εἰς τὰς χεῖρας μάλιστα ὅτε ὁ διάκονος ἐπ' ἐκκλησίας ἐξεφώνησε τὴν « Γρηγορίου τοῦ ἁγίου καὶ καθολικοῦ Ἀρχιερέως καὶ Πάπα. » Ἐπροσπάθησε μὲν μεγάλως ὁ Μιχαὴλ, ἔχων συμβοηθὴν καὶ τὸν Πατριάρχην Λέκκιον, ἀλλ' ἡ περὶ τῆς ἐνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν διαπραγματεύσεσις του ἔμμεινεν ἀτελεσφόρητος. Τοσοῦτον δὲ μάλιστα τὸν ἐμίσησαν διὰ τοῦτο οἱ Ἀνατολικοὶ, ὥστε καὶ ὁ υἱὸς του ἀκόμη Ἀνδρόνικος δὲν τὸν ἠξίωσε τῆς ἀνηκούσης ταφῆς.

Τὸν Μιχαὴλ διαδέχεται Ἀνδρόνικος ὁ Παλαιολόγος (1283) ὅστις καὶ ἐπανάφερε πάλιν τὴν ἡσυχίαν εἰς τὴν Ἀνατολικὴν ἐκκλησίαν, στείλας πανταχοῦ διατάγματα εὐαγγελίζοντα τὴν ἀνθρώπων αὐτῶν.

Μετὰ τοῦτον δὲ βασιλεύει Ἀνδρόνικος ὁ Νεώτερος (1332), ἐφ' οὗ καὶ ἔγινε πάλιν ἀτελεσφόρητος πρότασις περὶ ἐνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν. Ἐπὶ τούτου δ' οἱ Τοῦρκοι εὐρόντες κατάλληλον εὐκαιρίαν τὰς ἐσωτερικὰς τῆς αὐτοκρατορίας ἀκαταστασίας, ἤλθον εἰς Προῦσσαν ὅπου ὁ Ὁθωμανὸς Ὁρχάνης ἔστησε τὸν θρόνον του. Νικῆσαντες δὲ καὶ αὐτὸν τὸν Ἀνδρόνικον, ἐκυρίευσαν πολλὰς πόλεις, καὶ ἤλθον καὶ πλησίον τῆς βασιλευσῆς.

Μετὰ τὴν Ἀνδρόνικον βασιλεύουσιν ἀλληλοδιαδόχως Ἰωάννης Καντακουζηνὸς (1342), Ἰωάννης ὁ Πα-